

CHECK AGAINST DELIVERY

بیانیه خانم زبیده اکبر
نشست شورای امنیت سازمان ملل در مورد افغانستان
(8 مارچ 2023)

جناب رئیس، عالی‌جنابان و همکاران جامعه مدنی،

من زبیده اکبر، یک زن مدافع حقوق بشر از افغانستان هستم. من امروز بیانیه خود را از طرف سازمان «آزادی اکنون» ارائه می‌کنم؛ سازمانی که از حقوق بشر دفاع می‌کند و مستقیماً با بیست جنبش مردمی، که عمدتاً تحت رهبری زنان هستند، در داخل افغانستان کار می‌کند.

افتخار دارم و مسئولیت خود می‌دانم که امروز، در روز جهانی زن، در شورای امنیت در مورد بدترین بحران حقوق زنان در جهان صحبت می‌کنم. چنان‌که این شورا آگاه است، از زمانی که گروه طالبان در ماه آگوست سال 2021 قدرت را به دست گرفت، حقوق زنان و دختران افغانستان را نابود کردند. طالبان با صدور بیش از 40 فرمان، نه‌تنها تلاش کرده‌اند زنان را از زندگی عمومی پاک‌سازی کنند، بلکه انسانیت ما را نیز از بین ببرند. بگذارید چند نمونه از زندگی امروز زنان افغانستان را با شما در میان بگذارم:

- اکنون 534 روز از رفتن دختران نوجوان به مکتب و 78 روز از ممنوعیت حضور زنان در دانشگاه می‌گذرد و افغانستان تنها کشوری در جهان است که زنان در آن از دسترسی به اکثر اشکال آموزش رسمی منع شده‌اند، که برای نسل‌ها فاجعه‌بار خواهد بود.
- طالبان تمام تلاش خود را برای محدود کردن آزادی حرکت و بیان زنان انجام داده‌اند. زنان بدون سرپرست مرد نمی‌توانند بیش از 75 کیلومتر سفر کنند. حضور زنان در حمام‌های عمومی، رستوران‌ها و پارک‌ها ممنوع است. حتی به معاون دبیرکل سازمان ملل متحد و مدیر اجرایی سازمان ملل متحد در سفر اخیر آنها به افغانستان از سوی طالبان گفته شد که بدون محرم در آنجا نباشند و نشستن با طالبان برای‌شان حرام است. آنها کمی از آنچه را که طالبان هر روز بر میلیون‌ها زن افغانستانی تحمیل می‌کند، تجربه کردند.
- فروپاشی کامل سیستم حقوقی، و محرومیت زنان از آنچه که از آن باقی مانده است، به این معناست که زنانی که با خشونت خانگی روبه‌رویند، به عدالت دسترسی ندارند.
- اخیراً جنگجویان طالبان از فروش وسایل پیشگیری از بارداری جلوگیری کردند. در کشوری که هم‌اکنون یکی از بالاترین میزان مرگومیر مادران را در جهان دارد، زنان نه‌تنها انتخاب کمی در مورد بچه‌دار شدن ندارند، بلکه جان خود را برای انجام این کار به خطر می‌اندازند.
- محدودیت‌های مختلفی بر حق زنان برای کار اعمال شده است. تصمیم اخیر برای ممنوعیت کار زنان در سازمان‌های غیردولتی سبب شده است که بیش از 100 سازمان جامعه مدنی نتوانند به‌طور کامل فعالیت کنند. در حالی که برخی کار در بخش‌های صحت و آموزش را از سر گرفته‌اند، واضح است که فقط لغو فوری و بی‌قیدوشرط این ممنوعیت می‌تواند جان 28 میلیون افغان وابسته به کمک‌های بشردوستانه، به‌ویژه زنان و دختران، را نجات دهد. من می‌خواهم بر این نکته تأکید کنم. ما مدام می‌شنویم که جامعه بین‌المللی می‌گوید که در افغانستان با یک معضل مواجه است: نجات جان‌ها، یا جنجال با طالبان بر سر نقض حقوق زنان. اما من از شما می‌پرسم، جان چه کسانی را نجات می‌دهید؟ و به چه قیمتی؟ پیگیری اقدامات بشردوستانه بدون زنان، یا ارائه کمک‌هایی که به زنان نمی‌رسد، تنها به حذف بیشتر آنان از جامعه کمک می‌کند. اقدامات بشردوستانه باید مبتنی بر حقوق و بدون تبعیض باشد. و من از شما می‌خواهم به‌خاطر داشته باشید که اگرچه اکنون ممکن است جان انسان‌ها را نجات دهد، اما جایگزینی برای یافتن راه‌حلی پایدار برای بحران کنونی نیست.
- زنان در داخل افغانستان به من می‌گویند که احساس خفگی و ناامیدی می‌کنند. دختران جوان با من در مورد پایان دادن به زندگی خود صحبت می‌کنند. این نباید ادامه یابد.

عالی‌جنابان، یک اصطلاح وجود دارد که وضعیت امروز زنان افغان را به‌درستی توصیف می‌کند: «آپارتاید جنسیتی». زنان افغان، کارشناسان و حتی گوترش، دبیر کل سازمان ملل، تبعیض سیستماتیک علیه زنان و دختران افغان را به‌عنوان آپارتاید جنسیتی محکوم کرده‌اند. افزون بر این، نقض حقوق بشر توسط طالبان بر اساس جنسیت، آزار جنسیتی و جنایت علیه بشریت است، که کارشناسان سازمان ملل خواستار بررسی آن و پاسخگویی طالبان در مورد آن شده‌اند. محکومیت صریح بین‌المللی حیاتی است؛ اما کافی نیست. چنین نقض آشکار حقوق بین‌الملل، از جمله مفاد برابری و عدم تبعیض مندرج در منشور ملل متحد، مستلزم واکنشی متناسب، هماهنگ و معنادار بین‌المللی است که روشن می‌سازد نقض

حقوق زنان غیرقابل تحمل و غیرقابل توجیه است و طالبان با عواقب آن مواجه خواهد شد. اگر در اینجا از حقوق زنان دفاع نکنید، هیچ اعتباری برای انجام این کار در هیچ جای دیگری ندارید.

حمایت از زنان معترض

از ماه آگوست سال 2021، دو روایت در مورد افغانستان وجود دارد: یکم، تسخیر طالبان، و دوم، مقاومت زنان. جنبش‌های مردمی و تحت رهبری زنان تا کنون آشکارترین مخالفت مدنی با طالبان بوده‌اند و مبارزان هر روز جان خود را برای دفاع از حقوق بشری همه افغان‌ها به‌خطر می‌اندازند. به قول یکی از معترضان، این زنان سفیران آزادی ما هستند.

پاسخ طالبان به تظاهرات مسالمت‌آمیز حملات خشونت‌آمیز، زندان و شکنجه بوده است. نرگس سادات، زن معترض، هفته‌ها پیش، در 12 فوریه بدون توجیه دستگیر شد. از سرنوشت او هنوز خبری نیست. تمنا زریاب پریانی و پروانه ابراهیم خیل پس از تظاهرات در کابل ربه‌یافته و ناپدید شدند و هفته‌ها در بازداشت به سر بردند. نایره کوهستانی همراه با فرزندش دستگیر شده و در زندان طالبان مورد آزار و شکنجه قرار گرفته است. با زنان هزاره‌ای که اعتراض می‌کنند، با خشونت بیشتری برخورد می‌شود.

مقاومت مدنی شجاعانه زنان افغان به حمایت شما نیاز فوری دارد. آنها به شما نیاز دارند که نام آنها را بگویید و به پرونده‌های آنها در تعامل با طالبان بپردازید. آنها به شما نیاز دارند که آزادی آنها را بخواهید. آنها به شما نیاز دارند که به آنها پناهنده‌گی بدهید. آنها به شما نیاز دارند که آنها را تأمین کنید. و آنها به شما نیاز دارند که طالبان را در هنگام بازداشت، شکنجه، ناپدید شدن یا کشته شدن به دلیل مطالبه حقوق خود، پاسخگو بدانید. فقدان پیامدها فقط به طالبان جرئت می‌دهد تا سرکوب‌های خود را با مصونیت کامل گسترش دهند.

گروه‌های قومی و مذهبی

کابینه موقت طالبان که اکثریت آن‌ها مرد و اکثریت پشتون هستند، نشان می‌دهد که آنها هیچ قصدی برای تشکیل یک دولت فراگیر ندارند که نشان‌دهنده تنوع قومی افغانستان یا زنان باشد، و یا از گروه‌های قومی و مذهبی به‌حاشیهرانده‌شده محافظت کند.

طالبان نهمین بار در تحقیق در مورد حملات بر جامعه هزاره یا مجازات عاملان آنها شکست خورده‌اند، بلکه مستقیماً مسئول کشتار دسته‌جمعی هزاره‌ها هستند، که ممکن است جنایات جنگی محسوب شود. در ماه نوامبر سال 2022، طالبان به روستایی در ولایت دایکندی حمله کردند و 11 هزاره از جمله کودکان را کشتند.

گروه‌های دیگر مانند جامعه سیک‌ها به دلیل حملات هدفمند مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند و اعضای جوامع تاجیک، اوزبیک و ترکمن همچنان به اجبار آواره می‌شوند و زمین‌های آنها دوباره بین کوچی‌ها و اعضای طالبان توزیع می‌شود. زنان در دایکندی و جوزجان نیز به من می‌گویند که توزیع کمک‌ها در جوامع‌شان نابرابر بوده است. بازگشت وحشیانه طالبان به قتل‌های غیرقانونی، شلاق و اعدام در ملأعام، گواه روشنی است که نشان می‌دهد نسبت به آخرین باری که در قدرت بودند، تغییری نکرده‌اند. آنها به حقوق و خواسته‌های مردم افغانستان احترام نمی‌گذارند و هیچ برنامه‌ای برای تغییر ندارند. آنها تفسیری افراطی و مردسالارانه از اسلام را تحمیل می‌کنند که بر سرکوب زنان و گروه‌های به‌حاشیهرانده‌شده تکیه دارد.

این راهی به‌سوی صلح نیست، راهی به‌سوی جنگ داخلی دیگری است؛ جنگی که در منطقه ما محدود نخواهد ماند. بنابراین من از شورای امنیت می‌خواهم که اقدامات زیر را انجام دهد:

- از طالبان بخواهید که به حقوق بشر همه افغان‌ها، از جمله زنان، دختران، LGBTQI+ و همه گروه‌های به‌حاشیهرانده‌شده احترام بگذارد و به تمام محدودیت‌های حقوق زنان پایان دهد. این به معنای لغو نهنها ممنوعیت‌های تحصیل و کار برای سازمان‌های غیردولتی، بلکه تمام محدودیت‌های حقوق زنان است که تعهدات افغانستان در برابر «کنوانسیون رفع همه اشکال تبعیض علیه زنان (CEDAW)» را نقض می‌کند.
- روشن سازید که تا زمانی که این شروط اساسی برآورده نشود، هیچ تعامل بی‌قید و شرطی با طالبان وجود نخواهد داشت. باید هیچ سفری در سطح بالا به افغانستان، بدون در نظر داشت اولویت‌ها و نگرانی‌های زنان افغان، انجام نشود. من از شما می‌خواهم که به هیچ‌وجه طالبان را به رسمیت نشناسید، از جمله کرسی سازمان ملل را در اختیار آنان قرار ندهید.
- مأموریت فعلی مأموریت کمک سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) را همان‌طور که در قطعنامه 2626 (2022) مشخص شده است، بدون هیچ تغییری، برای یک سال دیگر تمدید کنید. یوناما در حال حاضر ملزم به رسیدگی به ابعاد کلیدی بحران است که برای زنان و دختران افغان حیاتی است، اما تا کنون، انتظارات مردم

افغانستان را در اجرای این مأموریت برآورده نکرده است. اکنون تمرکز باید بر اطمینان از این باشد که یوناما تمام جنبه‌های این دستور را به‌طور کامل اجرا می‌کند - از جمله نظارت بر حقوق بشر و اولویت دادن به حقوق زنان در سراسر کار خود. من از تمام رهبری سازمان ملل، به‌ویژه نماینده ویژه دبیرکل برای افغانستان، می‌خواهم که مدافعان صریح حقوق ما باشند و اطمینان حاصل کنند که در صحبت‌های او برای این شورا، گزارش در مورد وضعیت زنان و گروه‌های به‌حاشیه‌رانده شده اولویت داده شود.

- اطمینان حاصل کنید که مشارکت کامل، برابر و معنادار جامعه مدنی زنان افغان و دیگر گروه‌های به‌حاشیه‌رانده شده، در هر تصمیم‌گیری در مورد آینده افغانستان، از جمله تصمیم‌گیری شما، نقش اساسی داشته باشد.
 - به‌صورت منظم بیانیه‌ها و قطعنامه‌های قوی در محکومیت خشونت‌های طالبان علیه زنان و دختران ادامه دهید و اطمینان حاصل کنید که هیچ استثنایی برای ممنوعیت سفر رهبران طالبان وجود ندارد. اگر زنان افغان در خانه‌های خود زندانی می‌شوند، طالبان نباید امکان سفر داشته باشند.
 - طالبان بیش از یک سال است که بدون هیچ عواقبی حقوق مردم من را زیر پا گذاشته‌اند. بنابراین از شما می‌خواهم که از طرح‌های تقویت پاسخگویی در مورد نقض حقوق بشر، از جمله انواع خشونت‌های مبتنی بر جنسیت، و همچنین حملات علیه جوامع قومی و مذهبی و سایر گروه‌های به‌حاشیه‌رانده شده حمایت کنید.
- مردم افغانستان بدون در نظر گرفتن جنسیت، قومیت و مذهب، شایسته حقوق انسانی خود هستند. اگر به طالبان اجازه داده شود که این مسیر را ادامه دهد، بهبودی دوباره افغانستان نسل‌ها طول خواهد کشید. در حالی که امروز در مورد آینده کشور من فکر می‌کنید، از شما می‌خواهم که به دختران، همسران و خواهران خود فکر کنید و از خود بپرسید که چرا زنان افغان لیاقت کمتری دارند؟

منتشکرم.